

Advokátní kancelář
ELGER

Vodičkova 30,
110 00 PRAHA 1

tel./fax: (+420) 224 920 187
gsm: (+420) 604 238 350
e-mail: martin.elger@elger.cz

zapsán v Seznamu advokátů
České advokátní komory
ev. č. 09572

IČ 66253560

Městskému soudu v Praze

Spálená 2
112 16 Praha 2
datovou schránkou

Sp. zn. 32 C 184/2008

V Praze dne 17. března 2014

Žalobce: MUDr. Mgr. Ivan Langer
bytem 8. května 25, Olomouc

Práv. zast.: Mgr. Martinem Elgerem, advokátem
se sídlem Vodičkova 30, Praha 1

Žalovaná: MAFRA, a.s.
IČ 45313351,
se sídlem Praha 5, Karla Engliše 519/11, PSČ 150 00

Práv. zást.: JUDr. Helenou Chaloupkovou, advokátkou
se sídlem Kladská 5/1489, Praha 2

o ochranu osobnosti

ZÁVĚREČNÝ NÁVRH ŽALOBCE

před v pořadí druhým rozsudkem soudu prvního stupně

Tento závěrečný návrh ve věci Langer proti MAFRA byl doručen soudu dne 17. 3. 2014, protože soud vyžádal písemné vyhotovení, nemohl být přednesen na veřejném jednání. Ivan Langer z tohoto důvodu přistoupil k jeho zveřejnění, aby se na veřejnost dostaly všechny podstatné argumenty. Vynechány jsou jen pasáže, které by mohly obsahovat informace klasifikované podle zákona o ochraně utajovaných informací.

I. Podstata věci

Za situace, kdy soud prvního stupně již jednou meritorně rozhodnul a za situace, kdy poslední ústní jednání ve věci končil odůvodněním, proč v rozporu s pokynem odvolacího soudu neprovede důkazy navržené žalobcem - zejména celým spisem Krakatice a výsledkem navržených svědků - přičemž z obsahu odůvodnění, stejně jako z řady předchozích procesních kroků, se dal odezřít názor, kterým je soud veden, by se závěrečný návrh žalobce mohl zdát toliko formálním úkonem, který nemůže k rozhodnutí ničím přispět.

Tak tomu však není. Tento závěrečný návrh obsahuje závažné skutkové, procesní i hmotněprávní důvody, proč by soud neměl rozhodnout stejně jako poprvé, shodou okolností bez čtyř dnů před čtyřmi lety. Abychom zvýraznili, že toto není formální závěrečný návrh strany, která se již upírá k odvolacímu řízení, dovolíme si následující možná ne úplně tradiční úvod.

Napíše-li se, lhostejno o kom, že je v policejním spise podezřelý z propojení na organizovaný zločin, pak takové tvrzení přináší společenskou ostrakizaci. Člověk, o kterém je takový výrok napsán v jednom z celostátních deníků, bez ohledu na to, zda do té doby byl osobou veřejného zájmu, či nikoliv, je nejen vyloučen z veřejného života, ale stává se objektem veřejného odsudku a urážek.

Ničivost tvrzení spočívá nejen v odstrašujícím výrazu organizovaný zločin, ale stejně tak ve spojení podezření s policejním spisem, tedy se souborem úředních dokumentů, které mají být získávány a vedeny postupem podle zákona a u kterých se v obecném povědomí předpokládá objektivita a důkazní podloženost.

Existuje nezanedbatelný významový posun, řekne-li se, že policista podezřívá osobu X. oproti tomu, když se napíše, že osoba X. je v policejním spise podezřelá.

Stejně tak je významově něco jiného, když uvedete, že osoba X. se znala či udržovala kontakt s člověkem, který se znal či udržoval kontakt s osobou Y., než když napíšete, že osoba X. byla propojená na osobu Y., notabene na organizovaný zločin kolem osoby Y!

Ne, to není hra se slovy. Aby posledně zmíněný výrok mohl být uveřejněn a neporušil práva osoby X., musel by být podložen obsahem konkrétního policejního spisu. K tomu by bylo zapotřebí (a) tento spis znát, (b) obsah tohoto spisu správně interpretovat. Tato elementární logická východiska platí i pro rozhodování soudu.

Tím se dostáváme k soudnímu řízení, jehož v pořadí třetí etapu tento závěrečný návrh uzavírá. Zda soud zná obsah spisu – v tomto případě označovaného jako *Krakatice* – na tuto otázku soudní řízení poskytlo poměrně jednoznačnou odpověď: Ne, nezná.

A jak interpretovat to málo, co o obsahu spisu vyšlo v řízení najevo? Jsou v zásadě dvě cesty. První je obtížnější, vyžaduje kritické myšlení, nepředpojatost a odvahu. Je to interpretační cesta, kterou Umberto Eco vystihl odlišením interpretace od pouhého dohadu: „**Má iniciativa začíná být zajímavá přesně v tom bodě, když zjišťuji, že má intence by se mohla střetnout s intencí textu.**“¹

Druhou cestou si lze lecos usnadnit, podřídíte interpretaci dohadu, kterým se dopředu díváte na text napsaný v policejním spise nebo na řeč, kterou k vám mluví svědek. Běží o cestu pohodlnější, protože se interpret zabývá jen jedním úhlem pohledu, z obsahu, který interpretuje, si vybírá jen to, co podporuje prvotní dohad. Jeho intence (zaměření, obrácení pozornosti k nějakému tématu) je založena na spoutanosti s dohadem a nikdy se nestřetne s jinou.

Druhá cesta je, přes svoji ulehčenost, slepá. Založit interpretaci obsahu na pouhém dohadu znamená rezignovat na logiku, přesnost a kritický odstup. Míň s nejhoršími důsledky bývají založena na dohaděch. Pravdou je, že taková rozhodnutí jsou zprvu dobře přijímána na veřejnosti, líbí se.

O to víc vyniká dobrodružství první cesty. Cesty, která jediná vede ke správné interpretaci a na ní založenému rozhodnutí. Tento závěrečný návrh, přes první odstavec, jímž začal, si dovoluje pozvat soud právě na první z obou cest. Podrobně rozebírá jak procesní, tak skutkové okolnosti, poctivě odkazuje na jednotlivé důkazy, jimiž je dokládá. Protože řízení od podání žaloby trvá šestým rokem, zabírá závěrečný návrh třicet stran.

¹ Umberto Eco: *Meze Interpretace*, Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, Praha 2004

A přesto by možná stačilo napsat jedině: Svědci Jiří Novák a Karel Tichý, kteří byli obeznámeni s obsahem spisu Krakatice, v podstatě shodně rozlišili tři kategorie stovek osob, které procházely spisem (použijeme tu Karla Tichého): (i) osoby podezřelé, (ii) osoby zájmové, (iii) osoby kontaktní. Svědek Tichý k tomu vysvětlil:

”

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]“

(Pozn.: citace je obsažena v závěrečném návrhu, který byl doručen soudu, nelze ji však prozatím zveřejnit, neboť může obsahovat utajované informace ve smyslu zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.)

Když se žalující strana svědka Tichého zeptala, do které skupiny osob spadal žalobce, svědek bez zaváhání odpověděl:

” [REDACTED]

[REDACTED]“ (vše viz str. 2 protokolu z ústního jednání ze dne 12.3.2014).

(Pozn.: citace je obsažena v závěrečném návrhu, který byl doručen soudu, nelze ji však prozatím zveřejnit, neboť může obsahovat utajované informace ve smyslu zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.)

A když se žalující strana začala ptát na další konkrétní osoby, jejichž jméno se mělo vyskytnout ve spise Krakatice, svědek Tichý zprvu odpovídal, avšak u jména [REDACTED] se zarazil a doslova řekl: „K osobě pana [REDACTED] se odmítám vyjádřit, domnívám se, že to jde i mimo rozsah zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost, protože se to netýká žalobce.“

Soud mu vyhověl a otázky na další jména nepřipustil, přestože právě přiřazení konkrétních jmen do některé ze tří uvedených skupin, mohlo poskytnout spolehlivé vodítko pro interpretaci spisu Krakatice v tom směru, kdo byl z čeho podezřelý a kdo pro co jen zájmový či kontaktní. Běželo také o následující jména, která se ve spise údajně vyskytují: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

(Pozn.: výčet některých jmen je obsažen v závěrečném návrhu, který byl doručen soudu, nelze jej však prozatím zveřejnit, neboť může obsahovat utajované informace ve smyslu zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.)

Kdo se tedy bojí Krakatice? Žalobce určitě ne, šestým rokem se v tomto řízení domáhá provedení důkazu celým spisem. Je si jist, že v tomto spise nebyl z ničeho podezřelý, tím méně z propojení na organizovaný zločin. Na každý pád totéž potvrdil svědek Tichý v závěru své výpovědi, tedy v té části, kde nehovořil o svých subjektivních dojmech, ale o skutečném obsahu spisu Krakatice a kategorizaci osob v něm zachycených. Obdobně vypověděl svědek Jiří Novák.

Zbývá se zeptat, jak se na věc zpětně dívá redakce žalované? Tehdejší šéfredaktor deníku MF DNES Robert Čásenský před soudem dne 11. 2. 2013 vypověděl:

„Pokud jsme v článku použili formulaci, že žalobce je ze spisu Krakatice podezřelý z propojení na organizovaný zločin kolem zavražděného bosse Mrázka, slovo propojení bych chápal tak, že ve spise a ve stejném případě, kde policisté šetří případ Mrázka, figuruje i žalobce nebo ve významu, že žalobce a Mrázek se ocitli na stejné straně obchodního sporu.“

Pozoruhodná interpretace slovního spojení „propojení na organizovaný zločin,“ v její logice by mezi podezřelé patřily stovky osob, jejichž jména se ve spise vyskytly. Taková interpretace je nepřijatelná a vyvrácená i výsledkem obou výše zmíněných svědků. Žalované stačilo neskutečně málo, aby nechala uveřejnit natolik ničující výrok. Otiskla jej o žalobci, ne o stovkách dalších osob ze spisu Krakatice.

Nemuselo by být víc napsáno, aby se první žalovaný výrok ukázal být nejen nactiutrháčný, ale především zcela pomýlený a nepravdivý. Totéž samozřejmě platí o dalších devíti lživých výrocích označených v žalobě. V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že se žalovaná spletla, když psala o tom, že Kyselý koupil pohledávky za firmou, v jejímž představenstvu byl Ivan Langer či že Kyselému dlužila i „Langerova“ firma. Není také pravda, že by žalobce porušil zákon o střetu zájmů. Žalovaná ústy svého tehdejšího šéfredaktora uznává, že se omluvila Tomáši Paclíkovi za tvrzení o vazbě na Kutala, jaksi si nepamatuje, jestli se za stejný výrok stačila omluvit i Ivanu Langerovi...

Věříme-li, že si soud nakonec vybere první interpretační cestu, musíme pokračovat a dovyslovit i vše ostatní, co v řízení vyšlo najevo. Činíme tak na následujících stránkách, a to striktně jen ve vztahu k tomu, co bylo v řízení splehlivě zjištěno.

II. Výchozí procesní stav

1. Žalobce předkládá tento závěrečný návrh poté, co se Městský soud v Praze pokusil v reakci na zrušující usnesení Vrchního soudu v Praze doplnit dokazování. Proto se soustředí především **na nové skutečnosti, jež v řízení vyšly najevo po vrácení věci odvolacím soudem**. Současně u deseti tvrzení, jež označil v žalobě jako tvrzení protiprávně zasahující do jeho osobnostních práv, rekapituluje, v čem spočívá jejich nepravdivost a difamační účinek.

2. Tuto fázi řízení rámuje, mělo by rámovat *Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 3. 2011, č.j. 3 Co 132/2010 – 147*, kterým byl zrušen Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 3. 2010, č.j. 32 C 184/2008 – 111, a to (jak odvolací soud výslovně uvedl) **v důsledku vad dokazování před soudem prvního stupně a potřebě provést účastníky navržené důkazy k zjištění skutkového stavu věci**.

Odvolací soud vytkl zejména následující:

- Důkaz spisem Policie ČR, tzv. spisem Krakatice je možné v občanském soudním řízení provést, jen jestliže soud ve smyslu ustanovení § 63 zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací požádá příslušný orgán o zproštění mlčenlivosti. A jestliže příslušný orgán odmítne zproštění mlčenlivosti, nemohou být v řízení před soudem utajované informace projednány (*viz str. 11 usnesení*).
- Jestliže by oprávněný orgán nerozhodl o zproštění mlčenlivosti ohledně utajovaných informací, pak by tvrzení o skutečnostech, jež jsou těmito utajovanými informacemi, vůbec nesměla být předmětem důkazního řízení; tím méně by pak mohla být tato tvrzení dokazována jinými důkazními prostředky (*str. 12 usnesení*).
- Uvedené platí i pro ostatní svědky, které účastníci navrhli k obsahu spisu Krakatice (*str. 12 – 13 usnesení*).
- Při zkoumání pravdivosti sdělení žalované, že žalobce působil ve statutárním orgánu společnosti, která dlužila a nesplácela dluhy, soud v důsledku nesprávného právního výkladu nerozlišoval zásadní odlišnost postavení účastníků právního

vztahu založeného zástavní smlouvou. Soud prvního stupně vůbec nerozlišoval uvedené subjekty a zejména se nezabýval tím, kdo v daném vztahu byl dlužníkem a zda tento dlužník byl též zástavcem či zda zástavcem byla osoba odlišná od dlužníka (viz str. 13 usnesení).

- Důkaz výsledkem žalobce jako účastníka řízení nelze nepřipustit, jestliže by tímto dokazováním měly být zjišťovány skutečnosti rozhodné pro posouzení, jaký měly nepravdivé informace dopad do osobních poměrů žalobce (str. 14 usnesení).

III. Dokazování spisem Krakatice z procesního hlediska

3. Bezpochyby nejzávažněji do jména, cti a důstojnosti žalobce zasáhl výrok, že *Ivan Langer je ve spisu Krakatice podezřelý z propojení na organizovaný zločin kolem zavražděného bosse Mrázka (MF DNES 22. 9. 2008)*.

Žalovaný se jím dopustil skutkového tvrzení, které údajně stojí na obsahu policejního spisu s uvedeným názvem. V řízení nepochybně vyšlo najevo, že tzv. spis Krakatice (*naposledy Policií ČR veden pod sp. zn. D29/2006-OKFK*) byl a zůstává předmětem utajování v kategorii D ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací.

Je tedy zjevné, že v době, kdy byl článek publikován, žalovaný buď publikoval utajované informace – ať již o tom věděl, nebo nikoliv, anebo uveřejnil informace založené na falzifikovaných podkladech.

I s ohledem na rozhodnutí odvolacího soudu, ale i bez něj z prosté logiky vyplývá, že zjistit, jestli žalovaný publikoval pravdivé, anebo nepravdivé informace, bylo možné nejpříměji tak, že **bude proveden důkaz spisem Krakatice**. V situaci, kdy tento důkaz byl objektivně k dispozici – spis fyzicky existuje – běželo o jediný dostupný přímý důkaz.

Ještě před vydáním prvního rozsudku ve věci navrhl žalovaný, kterého tíží důkazní břemeno, důkaz označený jako tzv. *Dílčí vyhodnocení KS „Kratatice“ ze dne 25. 5. 2000*. Žalobce navrhl, aby soud provedl důkaz celým spisem Krakatice.

4. Aby bylo možné z důkazu činit skutková zjištění, musí být v občanském soudním řízení proveden zákonným způsobem. V souladu s právní úpravou občanského soudního řádu ve spojení se zákonem o ochraně utajovaných informací

instruoval Vrchní soud v Praze prvoinstanční soud, jak bylo výše rekapitulováno. Po vrácení věci k dalšímu řízení začal soud prvního stupně vést o možnosti provést důkaz spisem Krakatice korespondenci s Ministerstvem vnitra ČR a následně korespondenci s Policejním prezidiem Policie ČR a dokonce osobní jednání s pracovníky příslušného útvaru policie při návštěvách soudce na tomto útvaru.

Z průběhu a obsahu této komunikace lze učinit následující závažné procesní závěry:

- **Příslušný orgán nerozhodl o zproštění mlčenlivosti ohledně celého spisu Krakatice, naopak v řízení vyšlo najevo, že tak odmítá učinit!**
- **Příslušný orgán nerozhodl ani o zproštění mlčenlivosti ohledně těch útržků ze spisu Krakatice, které soud přečetl při ústním jednání dne 11. 2. 2013.**
- **Soudce prvního stupně obstaral útržky ze spisu Krakatice, jimiž pak provedl důkaz v rozporu s § 129 odst. 2 o.s.ř., a tedy neprocesním inkvizičním postupem, když bez účasti procesních stran sám mimo prostory soudu z určité sumy listin vybíral ty, které považoval za vhodné k provedení dokazování.** To zcela mimo kontrolu procesních stran v rozporu s celou řadou zásad vlastních občanskému soudnímu řízení v právním státě zejména zásadou projednací a zásadou bezprostřednosti dokazování.

Ze všech tří vypočtených důvodů soud prvního stupně nemohl v řízení provést důkaz jakoukoliv částí spisu Krakatice. A byl-li čten jakýkoliv fragment z tohoto spisu vytržený, takový důkaz nebyl proveden v souladu se zákonem a není procesně použitelný. Jinými slovy soud z něj nemůže vyvozovat jakékoliv skutkové zjištění.

5. K těmto jednotlivým důvodům lze doplnit konkrétní argumenty, které potvrzují důvodnost právě učiněných procesních námitek:

To, že **nedošlo k rozhodnutí o zproštění mlčenlivosti ohledně celého spisu Krakatice**, výslovně vyplývá již z přípisu tehdejšího ředitele Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality, Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, plk. Mgr. Tomáše Martince ze dne 23.11.2011, který odpovídal na první žádost Městského soudu v Praze viz mj. jeho poslední věta: **„Provádění**

důkazu zbylým spisem však v žádném případě není možné.“ A dále pak zcela zřetelně z toho, že soudu byly Policií ČR poskytnuty jen některé listiny a dokonce na těchto listinách pouze fragmenty textu. Ostatně sám soud konstatoval, že spis má nyní čítat šest tisíc stran, z nich však měl zpřístupněno přibližně deset (nadto neúplných), tj. **0,001% z celkového počtu stran!**

Navíc třeba zdůraznit to, co je patrné již při čtení nepatrného torza spisu - na jedné stránce byla policejním orgánem znečitelněna většina textu a zůstal v něm např. jen jeden odstavec či dokonce jedna nebo dvě věty!

6. Především však ve vztahu k těm listinám, jež byly soudu doručeny policejním prezidentem, chybí rozhodnutí o zproštění mlčenlivosti vydané příslušným orgánem, kterým je (výlučně) ministr vnitra ČR. Závěr o tom, že příslušný orgán nerozhodl ve smyslu § 63 zákona o ochraně utajovaných informací o zproštění mlčenlivosti ani ohledně torza listin, jimiž soud provedl důkaz při jednání dne 11. 2. 2013, je podložen již obsahem přípisu policejního prezidenta ze dne 28. 6. 2012, v němž policejní prezident uvedl jen to, že rozhodl o zapůjčení vybraných částí výše zmíněného spisového materiálu! Výrok o zproštění mlčenlivosti není v tomto ani jiném dokumentu vůbec obsažen! Dokument nemá po formální ani obsahové stránce náležitosti rozhodnutí o zproštění mlčenlivosti!

S mnohem větší naléhavostí: policejní prezident nebyl oprávněn o zproštění rozhodnout, osobou k tomu oprávněnou byl pouze ministr vnitra. Soud může tuto námitku lehce ověřit tím, že porovná, jak bylo rozhodnuto později o zproštění mlčenlivosti svědka Jiřího Nováka (viz rozhodnutí ministra vnitra ČR ze dne 13. 5. 2013, které je součástí spisu) a později také svědka Karla Tichého a položit si otázku, zda má ve spise založeno obdobné rozhodnutí ministra vnitra, které by předcházelo přečtení nepatrné části listin na ústním jednání dne 11. 2. 2013? Že takové rozhodnutí měl mít plyne z poslední věty ustanovení § 124 o.s.ř.!

Ostatně správný postup popsalo instruktivní stanovisko ředitele Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality, Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, plk. Mgr. Tomáše Martince ze dne 23. 11. 2011, kterým odpovídal na první žádost soudu, zejména v poslední odstavci přípisu jasně vysvětlil, jak mělo být postupováno:

1. V prvním kroku měl soud požádat ministra vnitra o zproštění mlčenlivosti ohledně jednoznačně označených listin.
2. Ministr vnitra měl následně rozhodnout o zproštění mlčenlivosti, nebo o odepření.
3. Teprve po rozhodnutí o zproštění mlčenlivosti mohly být listiny zapůjčeny na soud.

Oproti tomu tehdejší policejní prezident plk. Lessy dopisem ze dne 28. 6. 2012 toliko fyzicky zapůjčil tyto listiny ovšem bez toho, aby předtím bylo platně rozhodnuto o zproštění mlčenlivosti. Proč tak postupoval, zůstává otázkou, která přesahuje rámec tohoto řízení. Jisté je jen to, že předáním těchto listin na soud bez rozhodnutí ministra vnitra o zproštění mlčenlivosti porušil zákon.

Na této fatální procesní vadě bohužel nic nemění ani to, že později rozhodl ministr vnitra nejprve o zproštění mlčenlivosti svědka Jiřího Nováka a následně i svědka Karla Tichého. Protože ohledně vlastního obsahu těchto listin (částí spisu Krakatice) absentuje rozhodnutí ministra vnitra o zproštění mlčenlivosti, jejich zproštění nemohlo zhojit shora popsanou procesní vadu.

7. Žalobce se opakovaně procesně ohrazoval proti postupu soudce, který poté, co obdržel *přípis ředitele Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality, Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, plk. Mgr. Tomáše Martince ze dne 23. 11. 2011*, bez vyrozumění účastníků navštívil tento policejní orgán, aby nahlédl do spisu Krakatice a sám v něm vybíral listiny, které následně vyžádá, tedy s tímto spisem se zde - dodejme mimo sídlo soudu - seznamoval, a to ještě před rozhodnutím o zproštění mlčenlivosti (které navíc nebylo nikdy učiněno). Zde také musel předložené listiny důkazně hodnotit co do jejich obsahu, neboť jinak by výběr vyžádaných listin nemohl provést. Žalobce zejména odkazuje na své přípisy ze dne 6. 4. 2012 a dále ze dne 8. 10. 2012, jakož i na přednes, který učinil po přečtení předmětných listin, resp. torza textu, které v nich zůstalo neznečistěno, při ústním jednání dne 11. 2. 2013.

Jak již žalobce upozornil vedle obecných zásad občanského soudního řízení, z nichž lze v tomto kontextu na prvním místě zmínit zásadu bezprostřednosti (přímosti) dokazování, lze upozornit na výslovné ustanovení § 122 o.s.ř., které soud porušil. **Je si totiž třeba uvědomit, že tím, že se soudce odebral na místo mimo soud a zde vybíral listiny z určitého obsáhlého souboru (spisu),**

jednoznačně naplnil znaky místního šetření! Podle zmíněného § 122 o.s.ř. předseda senátu sice může provést důkaz mimo jednání. Účastníci však mají právo být přítomni u takto prováděného dokazování. A to se nestalo, účastníci nebyli vyrozuměni.

8. Tolik k procesním předpokladům provádění důkazu spisem Krakatice. Porovnáme-li nastalou procesní situaci s právním názorem odvolacího soudu, který je pro soud prvního stupně závazný, potom v situaci, kdy příslušný orgán nerozhodl o zproštění mlčenlivosti ohledně celého spisu Krakatice a dokonce ani ohledně nepatrné části listin, jež byly soudu doručeny, tedy nedošlo k řádnému zproštění ve smyslu § 63 zákona o ochraně utajovaných informací, **měl bez dalšího platit závazný právní názor odvolacího soudu, totiž že tvrzení o skutečnostech, jež jsou těmito utajovanými informacemi, vůbec nesmí být předmětem důkazního řízení; tím méně by pak mohla být tato tvrzení dokazována jinými důkazními prostředky (např. výsledky svědků) viz str. 12 usnesení vrchního soudu.**

Důkaz spisem Krakatice byl nepochybně kardinálním a takto k němu přistupoval i žalobce, ostatně proto, ač jej důkazní břemeno netíží, navrhl, aby jím byl důkaz proveden - ovšem celým spisem, nikoliv jeho částmi, jejichž výběr byl proveden naprosto netransparentně a zejména neprocesně. Byla to žalovaná, kdo v článku tvrdil se vší kategoričností, že žalobce je ve spise Krakatice podezřelý z propojení na organizovaný zločin kolem zavražděného bosse Mrázka a je to žalovaná, která měla být připravena takto vážné kategorické tvrzení prokázat. **A je to žalovaná, kdo neunesl důkazní břemeno.**

K procesní stránce věci žalobce dále namítá, že **zdejší soud v rozporu se závazným pokynem odvolacího soudu nevyslechl žalobcem řádně označené svědky (Libor Vrba, Dušan Brunclík, Jiří Houba, Jiří Kolář a Robert Šlachta)**, nepožádal ohledně nich ani o zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost, ačkoliv při ústním jednání odročoval za tímto účelem (viz protokol z ústního jednání ze dne 2.12.2013 na str. 10). Běží o další projev zcela nepředvídatelného postupu soudu při provádění dokazování, postupu, který se ocitl v rozporu s řadou zásad občanského soudního řízení, a to včetně zásad ústavních. Jmenované osoby se ke spisu Krakatice přitom veřejně vyjadřovaly, a to na základě znalosti jeho obsahu.

IV. Skutková zjištění týkající se obsahu spisu Krakatice

9. Žalobce, aniž by na výše uvedeném cokoliv měnil, se vyjádří i k tomu, co v řízení vyšlo najevo ve vztahu k obsahu spisu Krakatice.

Vzhledem k výše připomenutému závaznému právnímu názoru Vrchního soudu v Praze by soud prvního stupně měl brát do úvahy jen zjištění, která učinil poté, co mu věc byla vrácena k dalšímu řízení – tedy v „druhém kole“, které probíhalo v několika ústních jednáních od února 2013. Ani dokazováním potom provedeným – ať již procesně správně, nebo, jak bylo výše namítáno, procesně neudržitelně – žalovaná neprokázala, že by žalobce byl ze spisu Krakatice podezřelý z propojení na organizovaný zločin kolem Františka Mrázka. Neprokázala to ani přímo ani nepřímo ani samostatně ani ve spojení s ostatními důkazy.

10. Dříve, než provedeme rekapitulaci jednotlivých důkazů v řízení provedených, třeba opětovně upozornit, že posoudit pravdivosti výroku z článku žalované, obnáší zhodnotit, zda důkazy prokazují, popřípadě vyvracejí, že žalobce byl (a) podezřelý, (b) ve spisu Krakatice, (c) z propojení **na organizovaný zločin** kolem zavražděného bosse Mrázka.

(a) **„PODEZŘELÝ“** - přívlastek označuje, že zde jsou určité vážné důvody nasvědčující následně tvrzenému propojení na organizovaný zločin. **Pokud tento výraz žalovaná užila ve spojení s policejním spisem a organizovaným zločinem, užila jej zjevně v kriminálním či trestněprávním smyslu.** Právní řád České republiky obsahuje jednoznačné vymezení termínu podezřelý a podezření. Běží o kvalifikované vyjádření postavení určité osoby v trestním řízení. *Trestní řád (zák. č. 141/1961 Sb.)* označuje za podezřelého jednak osobu přistiženou při činu nebo bezprostředně poté (v úpravě zkráceného řízení v § 179 trestního řádu), jednak osobu podezřelou ze spáchání trestného činu (§ 32 trestního řádu). V aspektu zmíněném na druhém místě zjevně ve spojení s vymezením **podezření** v § 158 trestního řádu, s nímž *trestní řád (§ 158 odst. 1)* spojuje povinnost

policejního orgánu učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující k zjištění jeho pachatele, přičemž podle navazujícího ustanovení (odst. 3, § 158) **o zahájení úkonů trestního řízení** k objasnění a prověření skutečností **důvodně nasvědčujících** tomu, že byl spáchán trestný čin, **sepíše policejní orgán neprodleně záznam**, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. **Aby tedy bylo možné hovořit o určité osobě jako o osobě podezřelé ve smyslu trestního řízení, musely by být alespoň zahájeny úkony trestního řízení a být o tom učiněn úřední záznam ve smyslu připomenutých ustanovení.** Obdobně vymezuje pojem podezřelý i obecná právní literatura.²

Žalobce očekává argumentaci žalované, méně už soudu, že výraz podezřelý užila nikoliv v trestněprávním smyslu, ale ve smyslu, jaký mu přisuzuje **obecná laická čeština**. Avšak i v tomto smyslu je okruh podezřelých oproti ostatním osobám vymezen určitým kvalifikovaným souborem ukazatelů, které podezřelé osoby staví co do pravděpodobnosti spáchání toho, z čeho mají být podezřelé, výrazně blíže než ostatní okolo případu se vyskytující osoby. Ale především platí, že **laická čeština spojuje s výrazem podezřelý a podezření jednoznačně negativní asociace!** Podle *Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost*, Academia Praha 2001 přídavné jméno *podezřelý* vyjadřuje význam *vzbuzující podezření*; tentýž jazykový korpus pak *podezření* definuje jako *domnění o špatném jednání někoho, nenáležitosti něčeho*.

Literatura a vůbec umění často umí citlivě vystihnout obecné vnímání obsahu určitých pojmů na veřejnosti. V českém kulturním prostředí bylo obecné porozumění výrazu podezřelý asi nejvýstižněji významově rozvedeno do

2 Viz např. *Právníký slovník*, Dušan Hendrych a kol., C.H.Beck Praha 3. vydání 2001: "Podezřelý je pojem označující osobu, proti které se podle tr. řádu konají úkony před zahájením trestního stíhání; jednak jde o zadrženou osobu, vůči které dosud nebylo zahájeno tr. stíhání (§ 76, § 82 odst. 4, § 83b odst. 4 TrŘ), a jednak jde i o všechny další osoby, proti nimž svědčí stopy tr. činu, vysvětlení i další podklady nasvědčující tomu, že spáchaly objasňovaný tr. čin, a směřuje vůči nim prověřování v rámci postupu před zahájením tr. stíhání, kde zejména podávají vysvětlení (srov. § 158 odst. 7 TrŘ), anebo je vůči nim konáno zkrácené přípravné řízení (srov. § 179b odst. 2, 3 TrŘ), a to až do doby, než vůči nimž bude zahájeno tr. stíhání nebo než bude návrh na potrestání doručen soudu, čímž se zahajuje tr. stíhání (§ 160 odst. 1 a § 314b odst. 1 TrŘ). Po zahájení tr. stíhání se P. označuje pojmem obviněný."

proslulého slovního spojení „**sprostý podezřelý**“³. Tvůrci této dramatické repliky nejenom vtipně, ale i významově přesně vystihli vážnost a určitou difamačnost, s níž je adjektivum podezřelý veřejností přijímáno a také to, že v sobě minimálně v podprahové rovině vnímání skrývá cosi negativního až stigmatizujícího o osobě za podezřelou označené.

(b) **VE SPISE KRAKATICE**, rozumějme v **policejním spise**, nespekulovala redakce žalované či třeba její respondent (např. policista), naopak **předmětný článek kategoricky sděluje závěr založený na interpretaci materiálního obsahu spisu Krakatice**, obsahu, který měl být shromážděn Policií ČR a takto tedy objektivizován a vyhodnocen **a ve spise konkrétními poznatky osvědčen (!)**; nestačily by tedy spekulace či subjektivní domněnky, a to ani, kdyby je činily osoby nějakým způsobem na vedení spisu zúčastněné.

(c) **Z PROPOJENÍ NA ORGANIZOVANÝ ZLOČIN kolem zavražděného bosse Mrázka**. Propojení značí funkční vazbu, nikoliv jen nahodilý výskyt v určité situaci (záležitosti). Zločin pak lze obecně definovat jako zvlášť závažnou podobu trestné činnosti a organizovaný zločin jako její nejnebezpečnější, protože plánovanou a koordinovanou formu. O žalobci žalovaná napsala, že je právě na ten propojen. **Ale především, jak žalobce opakovaně argumentuje, žalovaný výrok jej propojuje nikoliv s osobami, které (shodou okolností) znaly F. Mrázka, respektive s jednou takovou osobou (podnikatel Luděk Sekyra), ale přímo s organizovaným zločinem! Je rozdíl napsat o někom, že se znal či telefonoval s někým, kdo se zná se zločincem, anebo napsat, že je v policejním spise podezřelý z propojení na organizovaný zločin. Tento rozdíl je patrný i v obecném porozumění, nejde o právnícké slovíčkaření.**

³ Inspektor Trachta o továrníku Meyerovi v divadelní hře *Vražda v salonním coupé* (Cimrman, Smoljak, Svěrák):

HLAVÁČEK: Dovolte mi, pane továrníku Meyere, otázku.

TRACHTA: Ale prosím vás! Žádné zdvořilosti! Klidně mu tykejte. Víte, koho máte před sebou? Sprostého vraha.

MEYER: No dovolte!

TRACHTA: Přinejmenším sprostého podezřelého.

HLAVÁČEK: Rozumím: tykat a tékat. Tak co, pane továrníku Meyere, ženu máš?

11. Důkazy k prokázání, či naopak vyvrácení shora rozvedeného výroku, které byly v řízení provedené, lze rozdělit do tří skupin:

- a) torzo listin, resp. fragmenty textu z torza listin, které ze spisu Krakatice zapůjčil policejní prezident (k nezákonnosti provedení tohoto důkazu podal žalobce argumentaci výše, přesto se z procesní opatrnosti vyjádří i k tomuto důkazu).
- b) výslechy svědků, kteří přišli, resp. mohli přijít do styku se spisem Krakatice,
- c) další důkazy – listiny a zvukové, popřípadě zvukově obrazové záznamy.

12. Ad a) Fragmenty textu z torza listin zapůjčených ze spisu Krakatice policejním prezidentem

Soud při jednání dne 11. 2. 2013 přečetl celkem 4 fragmenty listin zapůjčené policejním prezidentem, ty jsou také jako součást spisu připojené v jeho zvláštní utajované části. Při důkazním hodnocení těchto listin je nápadné již vizuální ohledání, z něhož je patrné, že na jedné stránce byly policejním orgánem ponechány čitelné pouze nepatrné části - někde odstavec, jinde třeba jen několik vět - zatímco zbylý text byl znečitelněn. Jednotlivé strany pak na sebe nenavazují, dělí je od sebe často několik stránek, jež nebyly soudu poskytnuty.

Tím se text při dokazování přečtený ocitá zcela mimo kontext, a to nejen mimo kontext celého spisu Krakatice, ale dokonce mimo kontext bezprostředně navazujícího textu! Znemožněna je jakákoliv korektní interpretace obsahu těchto listin, důkaz nemůže přinést jakékoliv objektivní zjištění a třeba také upozornit na vnitřní rozpory i mezi texty, které na listinách zůstaly čitelné.

Na tyto skutečnosti upozornil soud později i svědek Karel Tichý, který uvedl, že nemůže potvrdit ani to, že by listiny patřily do identických souborů („V každém případě je to sfocené, mohlo to být třeba z deseti dokumentů“ na str. 3 protokolu z jednání ze dne 12. 3. 2014).

Popisované se zvláště vyjevuje u tzv. **Dílčího vyhodnocení KS „Krakatice“ ze dne 25. 5. 2000**, tedy u souboru listin, které ještě před poskytnutím

Policií ČR předložila, tehdy v úplnější podobě, žalovaná. Jestliže nalézací soud postavil první rozsudek ve věci právě na tomto souboru listin, pak je zapotřebí uvést, že nyní má k dispozici toliko nepatrnou část.

Z ní lze učinit tyto závěry:

Na první straně tohoto dokumentu uvedli zpracovatelé dílčího vyhodnocení zdroje (výchozího), na jejichž základě byla práce na spisu Krakatice iniciována, zmiňovány jsou jiné policejní spisy, a to [REDACTED].
Ty se však zjevně netýkají žalobce.

(Pozn.: Text znečitelněný na této a následující stránce je obsažen v závěrečném návrhu, který byl doručen soudu, nelze jej však prozatím zveřejnit, neboť může obsahovat utajované informace ve smyslu zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.)

Především však tzv. dílčí vyhodnocení nepřináší jediné tvrzení, které by nasvědčovalo propojení žalobce na osobu Františka Mrázka a už vůbec ne na organizovaný zločin. [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED].
Na tehdejší jednání žalobce nebylo nic nelegálního. Žalobce nevěděl, že si pan Sekyra telefonoval i s Františkem Mrázkem, kdyby tomuto povědomí svědčila byť jediná skutečnost, jistě by i v dílčím vyhodnocení byla uvedena. Z popisu telefonních hovorů mezi žalobcem a panem Sekyrou, který je v dílčím vyhodnocení obsažen, však můžeme naopak učinit spolehlivý závěr, že Sekyra žalobce neinformoval, byť by mu třeba jen naznačil, že udržuje styky s Františkem Mrázkem.

Nadále také platí stejně významný závěr, že ani z fragmentu dílčího vyhodnocení neplyne, že by **žalobce byl z tohoto dokumentu podezřelý z propojení na organizovaný zločin.**

13. Dalším z fragmentů listin ze spisu Krakatice, jež poskytl policejní prezident a jimiž soud provedl důkaz při jednání dne 11. 2. 2013, se stal **dokument (resp. znovu torzo) ze dne [REDACTED]**. V čitelné části tohoto dokumentu policejní orgán napsal, že [REDACTED].
Jde o tvrzení, které se ukazuje být v rozporu se shora zmíněným dílčím

vyhodnocením. [REDAKCE]
[REDAKCE].

Dokument z [REDAKCE] nemůžeme přejít jen jako nepodstatný detail, neboť ukazuje tušenou rozpornost hromady materiálů, které policejní orgán shromažďoval v rámci spisu Krakatice. Rozpornost potvrzená tím, že orgány činné v trestním řízení nakonec nikoho na základě obsahu spisu Krakatice neobvinily ze spáchání jediného trestného činu. Ostatně, jak také vyplynulo z dokazování, běželo o operativní spis sloužící toliko ke sběru informací určených k následnému prověření a vyhodnocení, **nikoliv o trestněprávní spis vedený po zahájení úkonů trestního řízení (ve smyslu § 158 trestního řádu).**

14. Třetím z fragmentů, jimiž se soud prvního stupně pokusil dne 11. 2. 2013 provést důkaz, byl **dokument ze dne [REDAKCE]** – tedy dokument datovaný po sepsání tzv. dílčího vyhodnocení. **Z dokumentu výslovně plyne, že jsou v něm obsaženy toliko informace, jejichž pravdivost nebyla nijak prověřována.**

15. A konečně soud prvního stupně přečetl i dokument z [REDAKCE], který [REDAKCE]
[REDAKCE].
Z uvedeného je patrné, že součástí spisu Krakatice minimálně od [REDAKCE] nejsou zvukové záznamy telefonních rozhovorů, které Policie ČR měla předtím pořídit.

16. **Ad b) výslechy svědků, kteří přišli, resp. mohli přijít do styku se spisem Krakatice**

Od února 2013 provedl soud prvního stupně sérii výslechů svědků – jednak svědků z řad zaměstnanců (redaktorů) žalované a jednak výslech svědka Jiřího Nováka a svědka Karla Tichého.

Z výpovědí svědků z řad zaměstnanců žalované (šéfredaktora a redaktorů) vyplynulo, že s údajnými odposlechy, ať již ve zvukové či textové podobě, pracovali pan Jaroslav Kmenta a šéfredaktor redakce Robert Čásenský. Zmínění dva svědci odmítli uvést zdroj. Přepisy, které nebyly získány již v textové podobě, měl ze zvukového záznamu přepisovat Jaroslav Kmenta, který materiály do redakce osobně přinesl. Redakce si nenechala zpracovat odbornou expertizu autenticity zvukových záznamů. Šéfredaktor redakce uvedl, že publikované přepisy nebyly oproti zvukovému záznamu upravovány, ledaže byl vypouštěn slovní balast.

Jaroslav Kmenta k tomu ale ve svědecké výpovědi řekl: „*Záznamy jsem trochu upravoval, udělal jsem doslovný přepis, ale pak jsem do knížky nezájmové nebo nepodstatné části vynechával. Některé věty jsem tedy vynechával... Kniha je beletrie, tedy převyprávěný příběh podle skutečné události, není to fikce, na druhé straně jsem nezveřejnil všechno, k čemu jsem měl podklady.*“ (viz str. 9 protokolu z ústního jednání dne 11.2.2013).

Šéfredaktor Robert Čásenský odmítl odpovědět na otázku, zda zvukové záznamy má žalovaná stále k dispozici. Žalovaná je v řízení nepředložila jako důkaz, přestože ji k tomu žalobce vyzýval. Jen tak by bylo možné posoudit autenticitu, celistvost a následně skutečný obsah telefonických rozhovorů. Jak je dále popsáno, jediný zvukový záznam, který žalovaná uveřejnila, svědčí o výrazném zkreslení textového přepisu, který vyšel v knize (k tomu níže).

16. Z hlediska významu slov **propojení** a **organizovaný zločin**, jaký jim přisuzovala žalovaná, působí významně následující odpovědi šéfredaktora redakce Roberta Čásenského (obojí na str. 6 protokolu z jednání ze dne 11. 2. 2013):

K propojení: „Pokud jsme v článku použili formulaci, že žalobce je ze spisu Krakatice podezřelý z propojení na organizovaný zločin kolem zavražděného bosse Mrázka, slovo propojení bych chápal tak, že ve spise a ve stejném případě, kde policisté šetří případ Mrázka, figuruje i žalobce nebo ve významu, že žalobce a Mrázek se ocitli na stejné straně obchodního sporu.“

Opakujme znovu a doslova: žalovaná ústy svého šéfredaktora měla za to, že výraz **propojení na organizovaný zločin** popisuje situaci, kdy žalobce byl toliko na stejné straně obchodního sporu!

- *K organizovanému zločinu (z výpovědi R. Čásenského): „Co se týče pojmu organizovaný zločin kolem bosse Mrázka, domnívám se, že se jedná o situaci, že ten policejní spis šetřil organizovaný zločin, šetřil okolnosti, za nichž Mrázek figuroval, a to dlouhodobě, jejichž byl součástí, jednalo se o ovlivňování obchodů, jednalo se o podivné obchody, tím mám na mysli prodej IPS a snahu ovlivnit cenu nemovitosti, kde mělo být sídlo NBÚ.“ (K otázce, co je na prodeji IPS možno považovat za organizovaný zločin) „...jednalo se o jednu z mnoha*

aktivit Františka Mrázka, kterou policie šetřila, protože to nebylo dotaženo do konce, nebylo vzneseno žádné obvinění, nemohu se k tomu dále vyjádřit.“

Obdobně obecně vypověděl k užití výrazů propojení a organizovaný zločin svědek Jaroslav Kmenta.

Žalovaná tedy závažné skutkové tvrzení o podezření z propojení žalobce na organizovaný zločin nedokládá jakoukoliv konkretizací ani stran podoby tohoto propojení a samozřejmě ani stran označení konkrétních trestných činů, na které měl být žalobce dle údajného podezření ve spise Krakatice propojen.

17. Konečně je třeba dodat, že jak svědek Čásenský, tak svědek Kmenta jednoznačně uvedli, že z toho, s čím se měli možnost seznámit, **neplyne jediná informace o tom, že by žalobce byl kdy v kontaktu s Františkem Mrázkem a stejně tak z informací, které měli k dispozici, neplyne, že by se pan Luděk Sekyra kdy žalobci zmínil o Františku Mrázkovi.** V knize Kmotr Mrázek II., kterou žalovaná předložila soudu jako důkaz, hned na několika místech její autor Jaroslav Kmenta výslovně uvedl, že žalobce nevěděl o stycích mezi Luděkem Sekyrou a Františkem Mrázkem. Proč stejnou informaci neuvedla žalovaná v článku ze dne 22.9.2008, odbyl svědek Kmenta konstatováním, že to říká žalobce v rozhovoru, který s ním publikovali. **Rozhovor však jednak vyšel v jiný den a především čtenář obecně vnímá jinak tvrzení aktéra události, o níž se píše - logicky jeho interpretaci podezřívá ze subjektivní selekce a někdy i účelovosti, oproti tvrzení redakce, u něhož naopak předpokládá objektivitu.**

18. Při ústním jednání dne 5. 8. 2013 byl vyslechnut **svědek Jiří Novák**, svědek, který přišel přímo do styku se spisem Krakatice díky svým funkcím v Policii ČR, zejména díky tomu, že působil jako ředitel příslušného útvaru Policie ČR, kde byl spis veden a archivován (Útvar pro odhalování korupce a závažné hospodářské kriminality). Svědek velmi přehledně a jednoznačně vypověděl k otázce, zda žalobce byl, či nebyl ve spise Krakatice podezřelý z propojení na organizovaný zločin kolem Mrázka. Nejprve vysvětlil, že běželo toliko o spis operativní:

„
“

(Pozn.: Text znečitelněný na předchozí, této a následující straně je obsažen v závěrečném návrhu, který byl doručen soudu, nelze jej však prozatím zveřejnit, neboť může obsahovat utajované informace ve smyslu zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.)

Svědka se dále výslovně vyjádřil k tomu, v jakém smyslu figurovalo ve spise Krakatice jméno žalobce:

„[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED].“

V závěru své výpovědi pak svědek provedl z policejního hlediska (obecnou) kategorizaci postavení osob v operativních spisech: 1) osoby toliko procházející určitým spisem, 2) osoby zájmové, 3) osoby podezřelé. Svědek dodal, že spis zachytil jména stovek osob.

19. Při ústním jednání ve dnech 2. 12. 2013 a 12. 3. 2014 vypovídal v postavení svědka pan **Karel Tichý**. Jde o osobu, která se sice označuje za zakladatele spisu Krakatice, ale jak výslovně uvedl, nebyl vyšetřovatelem. Ze spisu Krakatice neviděl vše, pouze spekuluje o tom, že („podle mne“) vše, co bylo důležité.

Pro hodnocení této výpovědi je před dalším potřeba uvést, že výpovědi se od začátku do konce line zjevně nepřátelský poměr svědka k žalobci, kterému přisuzuje, že mu zrušil oddělení a chtěl jej dokonce zlikvidovat (viz str. 3 dole a str. 4 nahoře protokolu z ústního jednání ze dne 2. 12. 2013). Přístup tohoto svědka k výpovědi pak charakterizuje výrok zaznamenaný na str. 10 uprostřed protokolu, z něhož vyplývá, že část výpovědi je odvetou za otázku, kterou mu předtím položil žalobce (viz „[REDACTED].“). Navíc svědek potvrdil, že měl schůzku s Petrem Dimunem, tehdy poradcem předsedy ČSSD Jiřího Paroubka a členem volebního štábu ČSSD.

Bytostně nepřátelské naladění svědka k žalobci se promítlo tak, že když hovořil o subjektivních dojmech, mluvil jinak, než když popisoval materiální obsah spisu, tedy to, co ve spisu Krakatice bylo skutečně obsaženo. Existuje také

Zásadní část jeho výpovědi jsme již citovali v úvodu: svědek Tichý popsal, jak ve spise byly odlišeny osoby podezřelé od zájmových a že zájmové osoby byl výrazně širší pojem než osoby podezřelé:

(Str. 2 protokolu z ústního jednání ze dne 12.3.2014).

Ačkoliv svědek na několika místech své výpovědi subjektivně spekuloval, jakmile měl zmínit objektivně zjištěná fakta, nebyl schopen své spekulace podložit. Ale i v těch fázích výpovědi, kde svědek spekuloval – hovořil o svých dojmech, jakmile mu byla položena konkrétní otázka, v čem konkrétně mělo spočívat podezření žalobce z propojení na organizovaný zločin, odpovídal takto:

[illegible]

[REDACTED]

(Pozn.: Text znečitelněný na této straně je obsažen v závěrečném návrhu, který byl doručen soudu, nelze jej však prozatím zveřejnit, neboť může obsahovat utajované informace ve smyslu zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.)

Jinými slovy: ve spise Krakatice nebyl obsažen žádný poznatek, který by svědčil tomu, že žalobce byl propojen na organizovaný zločin kolem zavražděného bosse Mrázka. Protože podezření musí – měl-li být žalobce ve spise podezřelý z takového propojení – založeno minimálně na určitých skutkových indiciích, které spočívají na konkrétních, byť třeba dílčích zjištěních, sám svědek Karel Tichý, vyvrací, co žalovaný o žalobci napsal.

Jeho spekulace [REDACTED] postrádají - i dle svědkova líčení - jakýkoliv důkaz [REDACTED]. Tyto spekulace nelze považovat v rovině policejní práce – prověřování – za racionální kvalitu, která by mohla založit podezření z propojení na organizovaný zločin (!). Je sice možné, že svědek Tichý subjektivně cítil a pravděpodobně stále cítí vůči žalobci podezření, toto podezření se však neopíralo o materiální obsah spisu Krakatice. Byl to žalovaný, kdo v článku podezření spojoval právě s obsahem spisu, nikoliv se subjektivní myslí pana Karla Tichého. Ta svědčí o jeho osobní předpojatosti vůči žalobci, která psychologicky ovlivňovala inklinaci svědka buď tomu věřit, nebo hypotézu nepodloženě a bez ohledu na zjištěná fakta používat.

20. **Ad c) další důkazy – listiny a zvukové, popřípadě zvukově obrazové záznamy**

Žalovaná pouze v jediném případě uveřejnila zvukový záznam odposlechu, který měl pocházet ze spisu Krakatice, stalo se tak u příležitosti **diskuse prezidentských kandidátů pořádané žalovanou dne 16. 1. 2013 v Národní technické knihovně v Praze**, záznam žalovaná od té doby veřejně zpřístupňuje na internetových stránkách idnes.cz.

Z těchto internetových stránek také žalobce pořídil zvukový záznam, který předložil soudu k provedení důkazu. Důkaz tímto záznamem a zároveň porovnáním s knihou Jaroslava Kmenty Kmotr Mrázek II. byl soudem proveden při ústním jednání dne 15. 5. 2013.

Běží o jediný zvukový záznam pocházející údajně ze spisu Krakatice, který byl na veřejnosti žalovaným šířen a již tento záznam prostým porovnáním s knihou redaktora žalovaného Jaroslava Kmenty Kmotr Mrázek II. prokazuje, že **v textovém přepisu zvukového záznamu docházelo k značným úpravám** – v tomto případě například vynechání více než minuty hovoru, takže jednotlivé věty v textovém přepisu nenavazují na sebe tak jako na zvukovém záznamu. Stejný závěr výslovně konstatoval soud po provedení obou důkazů.

Důkaz ilustruje metodu práce, s níž redaktor žalované přistupoval k sestavení textového přepisu, který tak není věrným zachycením autentického rozhovoru, ale jeho upravenou (sestříhanou) verzí, přičemž střih se týká i částí vět. V tomto případě lze na způsobu výběru částí použitých v textovém přepisu v porovnání se zvukovým záznamem dokumentovat posunutí vyznění obsahu rozhovoru, protože hovor lze alternativně (po přehrání zvukového záznamu) rozumět i tak, že M. Šlouf odpovídá na naléhání F. Mrázka vyhýbavě (mj. z textového přepisu vypadla část, ve které volajícímu sděluje, že je skeptický k výsledku). Přestože mu nakonec cosi slíbí (že tehdejšího generálního ředitele Komerční banky „pohladí“), zvukový záznam nabízí i tu alternativu, že to slibuje neupřímně, v podstatě jen, aby se z naléhání F. Mrázka vylhal. Následný vývoj událostí zachycený i v knize Kmotr Mrázek II. nasvědčuje právě této variantě, neboť se stal pravý opak toho, oč F. Mrázek žádal v předmětném rozhovoru.

Pro souzený případ není samozřejmě důležité, co udělal, či neudělal M. Šlouf, důležité je prokázání způsobu práce s údajnými odposlechy ze spisu Krakatice, kdy redaktor žalované si sám, popřípadě za spolupráce dalších kolegů z redakce určuje, jakou část rozhovoru publikuje, rozhovor v textovém přepise podstatně zkracuje, beletrizuje, jak sám uvedl ve svém výslechu, a tak jej **interpretuje**, neboť i volba částí určitého hovoru, kterou posluchač označí za podstatnou, je interpretací svého druhu. **Pro adresáty těchto textových přepisů a dalších interpretací není zpětně bez znalosti (a dodejme ověření autenticity) zvukového záznamu možné ověřit, jestli zvolená interpretace je logická, objektivní a jediná možná.**

Dodejme, že právě v případě jediného zvukového záznamu, který žalovaná zveřejnila, se ukázalo, že způsob interpretace je minimálně pochybný a volící ze dvou možných interpretací jen jednu bez toho, aby umožnila posluchači či čtenáři učinit si vlastní názor, respektive podrobit úplný obsah nahrávky veřejnému diskursu.

21. Ostatní z provedených důkazů nic k tématu obsahu spisu Krakatice nepřinesly. Nic nemohly přinést ani audiovizuální záznamy stručných anketních odpovědí Františka Bublana a Jana Kubiceho pořízené před lety žalovanou na křtu knihy Kmotr Mrázek II. Tyto osoby předně nemohly mít k obsahu spisu přístup, což vyplývá i z povahy jejich odpovědí, ale především to vyplývá ze skutečnosti, že vůbec na otázku odpovídaly, protože, kdyby přístup ke spisu legálně měly, musely by být nejprve zproštěny mlčenlivosti, aby mohly k tématu hovořit, což se nestalo.

22. **Žalobce k tématu Krakatice uzavírá, že žalovaná neunesla důkazní břemeno pravdivosti tvrzení, že žalobce byl ve spise Krakatice podezřelý z propojení na organizovaný zločin kolem zavražděného bosse Mrázka. Naopak doplnění dokazování po zrušení prvního rozsudku toto tvrzení vyvrátilo.**

V. **K tvrzení žalované, že Langer byl v představenstvu firmy, která dlužila apod.**

23. Druhou nejzávažnější skupinu skutkových tvrzení dotýkajících se cti žalobce představují výroky obsažené v článcích žalované: *Kyselý koupil i dluhy „Langerova golfu“* (MF DNES 4.10. 2008), *Kyselý koupil pohledávky za firmou, v jejímž představenstvu byl Ivan Langer* (MF DNES 4.10.2008), *že se přes Langerova přítele Kyselého dostala pohledávka k původním dlužníkům* (MF

DNES 4.10.2008) a podnikateli Kyselému dlužila i „Langerova“ firma (idnes.cz 4.10. 2008), že Kyselý měl pohledávku i u firmy, v jejímž vedení seděl Langer v době, kdy společnosti vznikl patnáctimilionový dluh (idnes.cz, 4.10.2008).

Nic z toho není pravda, což uznává i žalovaná, která hovoří o novinářské zkratce a přiměřeném zjednodušení. K této části sporu byl v řízení po vrácení věci proveden důkaz výsledkem svědka Ivana Kyselého, který potvrdil to, co ostatně vyplývá i z písemných důkazů předložených samotnou žalovanou.

Jak si lze ověřit z údajů v obchodním rejstříku, **žalobce byl ve statutárním orgánu obchodní společnosti GOLF AGEUS a.s.** (nyní GOLF AREA a.s.), IČ 25831577. Žalovaná své výroky ve vyjádření k žalobě hájila tím, že společnost GOLF AGEUS a.s., měla závazek vůči Družstevnímu holdingu a.s. **jako zástavce**. Jenomže žalovaná stejně jako její redaktori zaměňuje zástavce – tedy osobu, která vlastní zástavu a dlužníka tedy subjekt, který někomu dluží. To je podstatný rozdíl. Protože zástavce vlastně pomáhá věřiteli k dobytosti jeho pohledávky za dlužníkem. K tomu dovolu citaci z autoritativního vědeckého komentáře k Občanskému zákoníku vydaného nakladatelstvím C.H. Beck v roce 2008, str. 947: **“Zástavcem nemusí být za všech okolností jen dlužník, který osobně odpovídá za splnění závazku a zároveň jej věcně zajišťuje zástavou, která mu patří, může jím být i někdo jiný, kdo od počátku, ačkoliv není dlužníkem ze závazkového vztahu k věřiteli, dává v podobě zástavního práva věřiteli záruku, z níž se v případě potřeby může ve svém právu uspokojit.”**

Žalovaná pak už vůbec nedokazuje, že se pohledávka dostala k původním dlužníkům. To je ostatně nesmyslné již pro právě popsanou neexistenci nesplacené pohledávky za firmou, v jejímž vedení či představenstvu měl působit žalobce.

Co do dopadů na čest žalobce, ten byl nepravdivě vyličen jako osoba působící ve statutárním orgánu zadlužené společnosti, a tedy osoba se spoluodpovědností za vzniklé dluhy. Takové vyličení je objektivně způsobilé poškodit žalobce jak v politice, kde tehdy působil, tak v profesním životě.

24. Žalobce připomíná závazný právní názor, který k tomuto bodu vyslovil odvolací soud na str. 13 usnesení ze dne 22.3.2011. Vzhledem k zjištěním učiněným v rámci dokazování, tj., že žalobce působil jen v orgánech zástavce, který však sám nebyl obligačním dlužníkem, tedy byl

osobou odlišnou od dlužníka, je skutkový základ postaven najisto a žalobci má být přiznána omluva i za tyto výroky.

VI. Výrok o vazbě žalobce na Tomáše Paclíka s údajnými vazbami na Kutala

24. Ohledně tvrzení: *že nepřímá vazba Ivana Langer a obchodníka s LTO souvisí s jeho olomouckým domem a že daňový poradce Tomáš Paclík, který je v tomto domě v nájmu, krátce působil ve firmě, kterou přes jinou společnost ovládal Kutal a že Paclík dělal pro Kutalovy firmy daňová přiznání a když byl Kutal ve vazbě, spravoval majetek jeho firem (MF DNES 29.9. 2008)*, učinila již dříve žalovaná nesporným, že se RNDr. Tomáši Paclíkovi za jeho nepravdivost omluvila.

V rámci doplnění dokazování stojí za pozornost ta část výpovědi šéfredaktora žalované Roberta Čásenského, v níž omluvu potvrdil, současně si však nebyl jistý, jestli se žalovaná omluvila i žalobci. **Ne, neomluvila!**

Přitom článek žalované tím, jak účelově mířil k údajné nepřímé vazbě mezi žalobcem a Kutalem, jasně v mysli čtenáře vyznívá tak, že žalobce je ve spojení s obchodníkem s LTO prostřednictvím osoby, která k němu má tak blízko a těší se natolik jeho důvěře, že v době, kdy byl za vraždu odsouzený Kutal ve vazbě, spravovala jeho firmy. To vše v článku zastřešeno titulkem – aby čtenář nezůstal na pochybách – „*Kapitoly z Langerova politického života: lobbying i kontraverzní podnikatelé*“.

VII. K tvrzení, že Langer jednal nezákonně tím, že porušil zákon o střetu zájmů

25. Konkrétně běží o výrok: *Ivan Langer v roce 2000 jednal nezákonně tím, že porušil zákon o střetu zájmů (MF DNES 1.11. 2008)*. Nepravdivé, leč znovu kategorické skutkové tvrzení, které zcela odhlíží od hypotézy zákazového ustanovení v § 2 odst. 1 tehdy platného a účinného zákona č. 238/1992 Sb., o střetu zájmů. Zákon zakazoval „*využívat svého postavení, pravomoci nebo získaných*

informací“, a to žalobce při zaměstnání v advokátní kanceláři ani jinak nečinil. Ostatně že by tak činil, neprokázala ani žalovaná.

Interpretace v člancích žalované navíc zcela odhlíží od skutečnosti, že v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR působila a působí řada advokátů, kteří souběžně s poslaneckým mandátem vykonávali advokátní praxi (např. dříve poslanec Stanislav Křeček, nyní např. poslanci Vojtěch Filip a Stanislav Polčák a bylo by možné pokračovat). Zákon tento souběh nezakazuje. **Žalovaná nejenže netvrdí, ale ani nedokazuje, jakým konkrétním jednáním měl žalobce využít svého postavení, pravomoci nebo získaných informací.** Vychází jen z nedoložené presumpce, že již tím, že pracoval jako advokátní koncipient, činil tak. **Poškození cti žalobce je zjevné, žalovaná o něm tvrdí že porušil zákon.**

Na tom nic nemůže změnit skutečnost, že v jednom z dalších vydání MF DNES žalovaná publikovala i názory dvou právníků, kteří porušení zákona v tomto případě odmítli (Otakar Motejl a představitel České advokátní komory). Žalovaná článek s těmito názory ovšem „výstižně“ opatřila sugestivním titulkem „*Langer se trestu obávat nemusí*“. V rámci doplnění dokazování byl proveden jediný důkaz k tomuto aspektu sporu, a to výsledkem někdejšího reportéra žalované Ondřeje Šťastného, který nebyl schopen vysvětlit, proč se opačné názory odmítající, že by žalobce porušil zákon o střetu zájmů, objevily až v druhém článku následující den, když je měl k dispozici již v době uveřejnění prvního článku (viz např. názor Vojtěcha Cepla).

VIII. Ostatní žalované výroky

26. Ohledně ostatních žalovaných výroků žalobce odkazuje na závěrečný návrh, který přednesl před vyhlášením prvního rozsudku zdejšího soudu, neboť doplnění dokazování se těchto výroků týkalo jen okrajově.

IX. Dopady do osobnostní sféry žalobce

27. Pokud jde o dopady do osobnostní sféry žalobce, tedy o způsobenou újmu, je namístě připomenout **koncept objektivní způsobilosti** některých zásahů takovou újmu způsobit tak, jak je rozvinut v judikatuře. Žalobce se v této souvislosti domáhá pouze uveřejnění omluvy v deníku MF DNES a na webových stránkách idnes.cz, kde výše vypočtené nepravdy o jeho osobě byly uveřejněny. Výroky zejména o tom, že

- (d) byl v policejním spise podezřelý z propojení na organizovaný zločin (!),
- (e) že byl v představenstvu společnosti, která nesplácela dluhy,
- (f) že porušil zákon,

ale i další, vykazují jednoznačně již objektivní způsobilost zasáhnout do osobnostních práv žalobce a způsobit mu újmu.

I soud sám, když provedl důkaz čtením článků, došel k závěru, který při jednání výslovně sdělil, že **napadená tvrzení, ohledně nichž se žalobce domáhá omluvy, byla v člancích doslovně obsažena**. Tato tvrzení obsažená v člancích žalované vedou čtenáře k jednoznačným, ač mylným závěrům mimo jiné v tomto směru:

- že žalobce byl z obsahu policejního spisu podezřelý z propojení na organizovaný zločin, což značí, že se žalobce minimálně určitým způsobem na organizovaném zločinu podílel, ba co víc, jak svědčí řada reakcí, jimž v důsledku uveřejněných článků musel čelit, že byl či je mafiánem,
- že žalobce působil ve statutárním orgánu akciové společnosti, která nesplácela dluhy,
- že žalobce porušil zákon o střetu zájmů.

Tyto i další z deseti žalovaných lživých tvrzení tedy vytvořily o žalobci obraz, který jej ve vnímání veřejnosti odsouvá z veřejného života, neboť zásadním způsobem zpochybňuje jeho věrohodnost a způsobilost vykonávat veřejné funkce. Následný vývoj potvrdil vážnost těchto dopadů.

Tyto dopady nadto přetrvávají do současnosti. Například, když byla v říjnu 2013 v kinech uvedena premiéra filmu Příběh kmotra na motivy knihy Jaroslava Kmenty, sdělovací prostředky a řada respondentů se podívovaly, že žalobce není ve filmu dostatečně zmíněn.

28. Žalobce v řízení navrhl důkazy k prokázání negativních projevů, které se začaly ze strany jiných lidí vůči jeho osobě projevovat následkem žalovanou publikovaných informací. Jak již bylo řečeno na začátku, žalobce byl sice politikem, osobou veřejného zájmu, ale tím ještě není zbaven právní ochrany proti nepravdivým informacím o jeho osobě způsobilým snížit jeho důvěryhodnost na veřejnosti.

29. Žalobce navrhoval i svojí účastnickou výpověď k prokázání dopadů do osobnostní sféry, soud však ani tento důkaz neprovedl.

X. Závěr

30. V dosavadním řízení **nebyl proveden jediný důkaz, jenž by nasvědčoval pravdivosti v žalobě označených tvrzení, které žalovaná uveřejnila.** Takový důkaz ani nemohl být proveden, protože nelze dokázat něco, co neexistovalo. Důkazní břemeno pravdivosti uveřejněných výroků nesla a neunesla žalovaná.

31. Na tomto místě nelze přijmout ani argument přiměřeného novinářského zjednodušení ani argument s poukazem na kontext, a to pro to, že, jak jsme v tomto řízení opakovaně popsali a prokazovali, **taková liberační námitka nemůže obstát tehdy, když v konečném důsledku vede k zásadně nepravdivému významovému posunu informace,** což se v žalobou označených deseti případech stalo. Langer nebyl ani propojen na organizovaný zločin ani z toho v policejním spise podezřelý, Langerova společnost nedlužila, tím spíše ne po splatnosti, Langer neporušil zákon o střetu zájmů, Langer netajil okolnosti půjčky, Langer nebojoval proti zveřejňování dluhů, Langer se nezasadil o dotaci pro své hřiště a mohli bychom pokračovat.

Uvážíte-li časové dávkování jednotlivých článků a manipulativní způsob práce s fakty a jednotlivými větami, šlo o pravý opak, záměrnou promyšlenou mediální kampaň, jejímž cílem bylo znevážit osobu žalobce.

32. Ze všech těchto důvodů tak žalobce navrhuje, aby **soud zcela vyhověl podané žalobě**. Žalobce se domáhá toliko omluvy, domáhá se ji ve vztahu k tištěnému periodiku Mladá Fronta Dnes a dále ve vztahu k internetovým stránkám idnes.cz. Žalobce zaznamenal, že **žalovaná v poslední době, alespoň ústy svého koncového majitele, pana Andreje Babiše**, veřejně vyjádřila názor k problematice následků uveřejnění lživých tvrzení: „*Je to o pravidlech, jež mají platit v této zemi. I Slováci mají nějaký zákon. Proč v této zemi není pravidlo, že když napíšete lež a někdo vás zažaluje, bude soud do tří měsíců? Proč to trvalo rok a půl? A proč to není jako ve Francii, kde když vydavatel prohraje soud, je na polovině stránky bílý podklad a omluva velkými písmeny? U nás to ale nemá pravidla.*“ (RESPEKT 27/2013 str. 42). Žalobce konstatuje, že jeho řízení trvá již šestým rokem (!). S majitelem žalované Andrejem Babišem souhlasí beze zbytku v té části, kde poukazuje na náležité umístění omluvy. Rozchází se s ním v názoru, jestli je na to třeba přijmout novou právní úpravu, protože současná tomu nebrání. A na závěr tak žalobce skromně podotýká, že v žalobě požaduje uveřejnění omluvy toliko na 1/4 (slovy: jedné čtvrtině) tiskové strany, tedy pod limitem, který je teď patrně zaváděn ve vydavatelství žalované strany.

33. Žalobce ve zbytku plně odkazuje na *závěrečný návrh, který přednesl dne 15. 3. 2010* před tím, než Městský soud v Praze vyhlásil první rozsudek ve věci.

34. Žalobce setrvává na žalobním návrhu ve znění, v jakém o něm soud rozhodoval v předchozím rozsudku a navrhuje, aby mu soud plně, tj. ve vztahu ke všem žalovaným výrokům, vyhověl a aby mu přiznal náhradu nákladů řízení.

MUDr. Mgr. Ivan Langer

právně zast. Mgr. Martinem Elgerem, advokátem